

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 129 (3575) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad; Telefon: 12-27.

Különös érzés

dobogtatta meg ma szívünket, amikor a postás a B. 476-os tábori posta számról pénzt hozott Szerkesztőségünkbe a nagyváradi bombakárosultak felszámolására. D. I. zászlós katonái 401 pengőt gyűjtöttek össze maguk között, amikor meghallották a szomorú hírt Nagyvárad bombázásáról. Meg kell álainunka egy pillanatra ezen esemény mellett. Már nem az első eset, hogy katona küld pénzt a bombakárosultak felszámolására a Magyar Lapok szerkesztőségébe. Az ilyen esetek mélyen bevilágítanak katonáink lelkiületébe. A magyar katona hőiesen megállja helyét a fronton, küzd hazánk dicsőséges győzelméért, harcol az itthoniakért. Valamikor azt írta a magyar katona a frontról küldött lapokban, hogy azért küzdenek és azért állják a várát, hogy az ellenséget távolítsák az ország határaitól s az itthoniak nyugodtan alhassanak s nyugodtan dolgozhassanak a belső fronton a harcuk győzelméért. Ma is ezért és a végleges győzelemért harcol a magyar honvéd. De most ott él, szívében az aggodalom is az itthonmaradtokért, akik majdnem éppen úgy csatáreken élnek most, mint a katona. Az itthon dolgozókat a gyermeknevelő edesanyákat, a játszó gyermekeket éri az ellenség dühe. A magyar katona teljes együttérzéssel van az otthon iránt. Lelkesedéssel vonult be katonának a háza hívó szavára, hogy megvédje az otthont, az ártatlan polgárságot s amikor az ellenség szerncsélténé, hajléktalaná tetté az otthon harcosait, kitérja szívét s amiye van, amit még odaadhat, elküldi háza, hogy enyhítse a fájdalmat és a nyomort, amelyet az ellenség szakított az otthon nyakába.

Megértjük-e ennek a nemes együttérzésnek mély jelentését, megérezzük-e az adományokban a magyar katona áldozatos szívének lüktetését? Vajjon elveszhet az a nemzet, amelynek ilyen fiai vannak? A nemzet jövőjét és nagyságát nemcsak népességének nagy száma jelenti, hanem még inkább fiainak lelkiületé. A kis népek is tudnak nagyok lenni, ha nagy lélek, nagy szív élteti fiai törekvését. Kis népek is tudnak erősek lenni, ha összeszedik minden erejüket, ha mindenki összetart és egymást keresi.

Ezt a nagy lelkiert és nagyságot érezzük katonáink példás cselekedetében. Érezzük, hogy nincs elválasztó fal az otthon és a front között, a polgár és katona együtt harcolna, kezüket egymásnak nyújtják, mert egy szív és egy lélek irányítja minden küzdelmünket: a magyar háza szeretete; az otthon frontért van, a front az otthonért és mindakettől együtttesen az édes hazánkért.

S még néhány szó a belső front katonáihoz, mindnyájunkhoz, akik otthon vagyunk. Katonáink áldozatkészsége sarkalljon bennünket még nagyobb áldozatra. Ha eddig dolgoztunk érdekükben, ha eddig együttérettünk velük; ezután fokozottan kell kigyulnia a szeretet tűzének bennünk, mert mindjobbban felénk sugárzik katonáink szeretete is. A háias gondolkodásu ember szeretete annál nagyobb, minél nagyobb és minél közvetlenebb a feléje táruuló szeretet szava.

Az előzőnlési arcvonal valamennyi pontján

Nagy sikereket hoztak a német elhárításnak a vasárnapi harcok

Egyetlen harci szakaszon 54 páncélost vesztek az amerikaiak

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti az inváziós hadszínterről:

A június 11-iki harcok az előzőnlési hadszíntér valamennyi gyújtópontján nagy sikereket hoztak a német elhárításnak. A Caen és Bayeux közötti területen több angol támadást visszavertünk, miközben 18 páncélost semmisítettünk meg.

Még nagyobbak voltak az amerikaiak veszteségei azokban a támadásokban, amelyek vasárnap Isignytól nyugatra és északra Carenton ellen intéztek. Minden előretérést erős légikötelekek bevetésével, valamint számtalan nehézüteg tűzzel készítették elő és az első támadásoknál az amerikaiak rajtaütéssel akartak sikert elérni. A páncéloskötelekek mellett erős tűzérési kötelekeket is bevetettek,

amelyek az előremenő páncélosokat súrn tömörülve körülvtették.

Carenton német védői előrendték az amerikaiakat és csak párszáz méter távolságra a főarcvonaltól, az összes elhárítóegységek gyors tűzzel fogadták őket.

A hatás megsemmisítő volt. Mialatt a német gépfegyverek az amerikaiak tűzérését megszárták le, az alatt a német páncélosvadászok a páncélos és léghárítóegység egész csekély idő alatt 31 támadó harckocsit lőtt ki. A megismételt támadások folyamán még további 23 páncélost semmisítették meg, úgyhogy az amerikaiak ezen a szakaszon vasárnap összesen 54 páncélost vesztek. Az előzőnlési arcvonal többi szakaszáról eddig nem érkeztek jelentések.

Súlyos veszteségek árán Carentanba behatoltak az amerikaiak

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti a nyugati arcvonalról:

Az Isigny és Carentan térségében folyó kemény harcok hétfőre virradó éjszaka is tovább tartottak. Amerikai páncéloskötelekeknek sikerült súlyos veszteségek mellett Carentan városába behatolni. Minden kísérletük azonban, hogy a várostól nyugatra és északra előnyomuljanak, meghiúsult a német gránátosok kemény ellenállásán.

Mint az Interinf kiegészítően közli, az

egyik német harcosporthnak sikerült a Montebourgtól Cuinevilleba vezető utat megtisztítani és a német állásokba bevonnai. Caen térségben nagyobb készletű brit állások arra engednek következtetni, hogy az angolok még a hétfői nap folyamán megkezdik a város felé való nyomulásukat, különösen azért mert az Orne forkolat tartós birtoklása nélkül csak korlátozott kirakodási lehetőségeik vannak.

Német harcirepülők és gyorsnaszadok eredményes tevékenysége

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf légügyi különtudósítója táviratot küldött Franciaországból. Eszerint német harcirepülők, amelyek hétfőre virradó éjszaka a Szajna-öböl fölött tevékenykedtek, elsüllyesztettek egy 7000 tonnás szövetséges csapatszallítóhajót. Egy, legalább 9000 tonnás szövetséges szállítóhajó bombatalálat következtében súlyosan megrongálódott, a német harcirepülők távozásakor már oldalára dőlt.

Berlinből jelentik: (MTI) Német gyorsnaszadok június 12-re virradó éjszaka történt harcbevételéről jelenti az Interinf. A német gyorsnaszadok fokozott ehárítóharcban voltak a Szajna-öböl nyugati részén az angolszász biztosítóerőkkel és mint eddig ismeretessé vált, torpedókkal megtámadtak erős szövetséges cirkálókötelekeket, amelyek nagy csapatszallító és különleges hajókat biztosítottak.

A Cotentin félszigettől északrai megtorpedóztak egy 10.000 tonnás szállítóhajót. Egy cirkálókötelek 2 torpedótalálatot kapott, de az erős elhárítás miatt a feileményeket nem bírták megfigyelni.

Oslóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Knut Hamsun nyilatkozott az invázióval kapcsolatban és többek között ezeket mondotta:

— Miként keleten az arcvonal egész a mai napig töretlen, ugy a nyugati arcvonal is egész végig kitart. Nem vágyalom ez. Európa sorsáról van itt szó: életéről és haláláról! Európa az életet választja. Ezekben a napokban, amikor az angolszászok a halált és a pusztulást zudítják reánk, a németek Európa védői és megmentőink az első pillanattól kezdve.

Zavarójellegű volt a tegnapi esti ellenséges berepülés

A MTI jelenti: Egyes ellenséges depülőgépek június 11-én a kora esti órákban keleti irányból Erdélyen át dényugat felé repülve átrepültek az ország légitérét. Valószínűleg ugyanezen gépek június 12-én a hajnali órákban északkeleti irányban visszarepültek. Az átrepülés zavarójellegű volt, bombázásról, károkról jelentés nem érkezett.

Ankarából jelentik: (MTI) A Republi-

que című török lap beszámol arról, hogy a szovjet elől menekülő románok nagy része a Székelyföldön át vonul Romániába. A magyar hatóságok és a lakosság szivesen segítene a menekülteken. Mindenhol meg lehetett állapítani, hogy a közös veszély tudata hozzájárult a két nép közötti feszült viszony enyhítéséhez. Magyar és román határőrszettek kifogástalan bajtársi viszonyban vannak és szoros együttműködésre készülnek a közös küzdelemben.

Megkezdődik Budapesten a zsidóknak különházakba való összeköltöztetése

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Budapest székefőváros polgármestere elrendelte a budapesti zsidóknak különházakba való összeköltöztetését. A rendelet legközelebb teszük közzé. A rendelet megjelenése után sárga ceillaggal jelölik meg a zsidók lakóhelyeül kijelölt házakat. A nemzsidók részére kijelölt házakból a zsidóknak záros idő alatt ki kell költözniök. A zsidó házakban lakó nemzsidók ügyében szintén intézkednek. A zsidók elköltöztetésével megüriült lakások juttatását részletesen szabályozza a rendelet. A polgármesternek ezzel az intézkedésével egyrészt megtörtént a zsidó lakosságnak a nem zsidóktól való elkülönítése, másrészt lehetővé válik sok lakás felszabadítása és a lakásnéküliek részére való kiutalása. A zsidók új elhelyezésük nyomán, arányszámuknak és társadalmi értéküknek megfelelő lakásokba kerülnek. Megszűnik tehát az az állapot, hogy míg a magyar dolgozó lakás nélkül van, a zsidó, anyagi ereje következtében, őt meg nem illető túlzottan előnyös lakásvizonyok között élhet.

Bezárult „A mi hadseregünk” című bécsi kiállítás

Bécs. (MTI.): „A mi hadseregünk” címmel Bécsben rendezett katonai kiállítás, amely 5 hónap alatt igen sok vendéget vonzott Bécsbe, vasárnap bezárult. A kiállítás korszerű része a német hadsereg minden fegyveremét felölelte. A legutóbbi időben állították ki a német hadsereg nemrégén nyilvánosságra hozott egyik újabb fegyverét, a „Goliát” nevű törpe harckocsit, amely önműködően, legénység nélkül hajtja végre feladatát és rendkívül erős robbanóanyaggal van megtöltve.

A kiállítás egyik csarnokát a Németországgal szövetsége nemzeteknél eszentelték és itt a magyar hadsereg harcairól több kiállított tárgy és kép volt látható.

Részben vagy egészen törlik a bombatámadás következtében megrongált házak adóját

Hogyan alakul a gettóból kiköltözött keresztények házbérlője?

Nagyvárad, június 12. A bombatámadás következtében kárt szenvedett házak tulajdonosai a házadó részben vagy egészben való törlése iránt kérvényt nyújthatnak be a városházán, a földérint 15. szám alatti szobában. A kérvényben fel kell tüntetni a kérdéses ingatlan fekvését és a háztulajdonos jelenlegi pontos lakcímét. A részben lakhatatlanná vált épületeknél ezenkívül feltüntetendő a használhatatlanná vált lakás bérlőjének neve, a lakrészek és mellék-helyiségek száma, valamint az 1943. novemberében beadott házbérlőbevallási íven feltüntetett bér, illetve hasznosított összege.

A bejelentésekre a díjmentes nyomtatványok a városháza földérint 24. sz. szobájában kaphatók.

Hasonlóképpen törölhető azoknak a háztulajdonosoknak az adói, akiknek ingatlanai a város vezérlőtestület részére ezentúl a lakók vagy a tulajdonos kiköltözése miatt üresen állnak.

Méltányos lenne, hogy a gettó területére eső házak keresztény tulajdonosai is adótörleszt igényelhesse az arra az időre, amely alatt ingatlanuk hatósági intézkedés következtében a háztulajdonosok használatán kívül állottak, illetve nem jövedelmeztek. Erre vonatkozólag azonban még nincs intézkedés.

Itt említtük meg a gettóból kitelepített és zsidó lakásokban elhelyezett keresztények házbérlőjeit is. A kitelepítettek ugyanazt a bért fogják fizetni, amely a korábbi zsidó lakókat terhelte. Ha pedig maga a zsidó háztulajdonos lakta azelőtt a keresztény lakó által elfoglalt házat, akkor a házbérlőbevallási íven feltüntetett hasznosított értéket veszik alapul az új lakbér megállapításánál.

Hasonló lesz az eljárás azon keresztény háztulajdonosok ingatlanainak lakbér megállapításánál is, akiknek háza

a gettó területén vannak, de a gettó felszabadulása után a tulajdonosok nem szándékoznak oda visszaköltözni. A gettóban lévő újépítésű — tehát a visszacsatolás után beköltözött és most adómentességet élvező — házak azonban szabadforgalom tárgyát fogják képezni a lakbér megállapítás tekintetében. Veszont az újépítésű zsidó házak bérlőjének bárhol legyenek is azok, a házbérlőbevallási íven feltüntetett hasznosított alapján állapítják meg.

Eredményes gyűjtést tartott vasárnap az Országos Gyermekvédő Liga

Az egyik urnánál Páger Antal színművész is részt vett a gyűjtésben

Nagyvárad, június 12. Vasárnap reggeltől délután 18 óráig nagyszabású gyűjtést rendezett Nagyváradon az Országos Gyermekvédő Liga és a Gyermekszanatorium Egyesület.

A gyűjtés bevételét eredetileg csak a gyermekeknek szánták, de tekintettel a közbejött tragikus eseményre, a rendezőség úgy döntött, hogy az eredmény egy részét a bombakárosultak gyermekeinek felszólítására fordítja. Tizenkilenc urnába folyt egész napon át a gyűjtés, amely a mai viszonyokhoz képest elég jó eredménnyel zárult. A Köröshíd jobb oldalán levő urnánál Páger Antal színművész akképp segítette elő a gyűjtés nehéz munkáját, hogy a tikkettek autogrammjával látta el. Főlöszleg is hangsúlyozni, hogy az urna bevételének formájában magasabb volt. A végeredményt még nem tudták meghatározni, mert egyes gyűjtő közületek még nem számoltak el. A mai reggeli eredmény azonban már ismeretes. Ez kizárólag csak az urnák bevételét foglalja magában, összege: 13.231.40 P.

A Liga e helyen is felhívja a gyűjtőket, hogy haladéktalanul számoljanak el a gyűjtés eredményével.

A bombatámadás tapasztalatairól tárgyaltak a városi ügyosztályok vezetői

Nagyvárad, jun. 12. Szombaton tisztizte az értekezlet volt dr. Gyapay László helyettes polgármester elnöklésével, amelyen a városi ügyosztályvezetők vettek részt. Az értekezlet megtárgyalta, hogy a bombatámadás alkalmával, illetve ezt követően a közigazgatási szervek, külö-

nösen a légoltalmi tényezők és általában az egész városi apparátus hogyan működött, hogy esetleges újabb légitámadás jobban felkészülve érje a közigazgatást.

Fontos tárgyalási pontja volt az értekezletnek a gettó szabaddátétele. Most folyik a gettóban maradt zsidó holmik elszállítása és elraktározása. Utcák szerinti beszállással 10 tehergépkocsi végzi ezt a munkát, amelynek befejezése után a gettó területén lévő házak fertőtlenítésére és helyreállítására kerül a sor, hogy aztán azok az ipari és kereskedelmi vállalatok, amelyek nem akarnak a számukra kijelölt új helyiségben maradni, valamint azok a háztulajdonosok, akik vissza akarnak költözni, rövid időn belül visszatelepülhessenek. Ez a visszaköltözés egyelőre az érdekeltek saját költségén fog történni, a polgármester azonban méltányosnak látja, hogy a költségeket a zsidó vagyonból fedezzék, ezért erre vonatkozólag felterjesztéssel élt.

Foglalkozott az értekezlet azzal a kérdéssel is, hogy a város egy-egy nagyobb zsidó házat, vagy épülettömböt különböző hivatalok elhelyezésére vehessen igénybe, mert a mostani városháza a megnövekedett adminisztráció számára szűknek bizonyult. E kérdés rendezése során augusztus 1-től kezdve decentralizálják a közellátási ügykezelést. Több kerületi hivatalban, amelyek ugyancsak zsidó házakban ngernek elhelyezést, fogják a közellátási kérdéseket intézni.

A tisztiztekezleten felmerült kérdésekben az ügyosztályvezetők betérjeszték javaslatukat a ezekre vonatkozólag a polgármester felhatalmazást kér a legközelebbi társasági közgyűlésről.

Onálló hatáskörű kirendeltséget kér a város a helybeli zsidó vagyontárgyak értékesítésére és szétosztására

Nagyvárad, június 12. Nagyvárad város zsidótalanítása olyan különleges helyzetet teremtett, amely számos kérdésnek mielőbbi megoldását teszi szükségessé. Eppen ezért dr. Gyapay László, polgármesterhelyettes ma délután értekezletet hívott egybe, amelyen ezeket a kérdéseket vitatták meg. Az értekezlet után a polgármesterhelyettes munkatársainak a következő nyilatkozatot adta:

— Talán sehol az országban nem merült fel annyi probléma a zsidótalanítás során, mint éppen itt, a nagyvárad zsidók nagy száma a vagyonos volta miatt. Hiszen csak a gettóban lefolytatott nyomozások során mintegy 41 millió pengőnyi zsidó vagyon került felszínre. Miután a zsidó vagyonok kezelésére vonatkozó rendelkezések a zsidók elszállítása miatt túlnyomó részben nem hajthatók végre, az értekezlet arra az álláspontra helyezkedett, hogy a zsidó vagyonok kezelésére kirendelt kormánybiztoshoz emlékiratot terjeszt fel a város, kérve, hogy Nagyváradon kirendeltséget létesítsen, amely azonnal intézkedik a máris felmerült konkrét esetek

— A memorandumot — folytatta a helyettes polgármester, — közlés céljából a lapok rendelkezésére fogom bocsátani, addig is megemlíthetem, hogy az emlékirat a következő kérdéseket fogja felölelni: intézkedést kérünk a zsidóknál alkalmazásban volt ipari és kereskedelmi munkások fizetésének, béreinek további folyósítása, továbbá a felmondási időre esedékes illetmények, vagy a végkielégítések kifizetésére s a jogos szabadság ügyének rendezésére. Intézkedést kérünk a zsidó üzletekben zárolt árukészlet felszámolását illetően. Hasonlóképpen gyors intézkedés kívánatos a zsidók tulajdonában volt szállítóeszközöknek, autóknak, kocsiknak, kerékpároknak az értékesítésére, illetve elosztására vonatkozóan. Független maradt a megrendelt és le nem szállított áruk, az átvett és át nem vett áruk ügye, valamint számos más jogi és gazdasági természetű probléma, amelyek mielőbbi megoldása indokolttá teszi egy olyan szerv felállítását, amely saját hatáskörében intézkedik.

A memorandumban foglalt kérdések elintézésére elő érdeklődéssel tekint a város közönsége.

Mozik műsora:

APOLLO: A bor.
BELVÁROSI: Tóparti látomás.
CASINO: Négylovas hintó.
KORONA: Dr. Jörn.

Hogyan fest a Szovjet európai terve

Genf. (MTI.) A NTI. jelentik: Londonból jelentik: Mint ma meg lehet ítélni, Európa jövődó éorsát — Németország legyőzése esetén — a bolsevisták határozzák meg — írja a *Chatolic de rald* című angol folyóirat. — A szovjet sohasem ismerteti szándékait. A terv, amelyet jelenleg megvalósítanak, így fest: Szovjetország nyugati határait olyan meszire tolja ki, amennyire csak lehetséges. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az uralma alá eső államokat elvágják a külvilágtól és módszeresen bolsevizálják. Ez teljesen Törökország, Bulgária, Magyarország, az egykori Jugoszlávia, Románia, a volt Csehszlovákia, Lengyelország és Finnország ceete. Hogy Sztalinnek ezt a szándékát megérthessük, el kell képzelnünk, hogy Sztalin éppen úgy semmibe veszi az angolamerikai liberálisizmust és a nyugati szövetségesek világ újjarendezési terveit, akarcsak a kereszténység és korezményit.

Az atkán és a front

szétszakíthatatlan egységnek, összeorrottságának újabb tündöklő bizonyítéka az az adomány, melyet a B. 476 tábori postaszámra hozott ma a posta. Könyves meghatottsággal és hálával szorítunk kezet gondolatban hős honvédekkel, akik minden idők legkegyetlenebb háborújában helytállva, eszervi veszedelem és halál közepette is hazagondolnak, az itthonhagyottakra, akiknek életéért, nyugalmaért, családi fényük megőrzéséért ók bármely pillanatban az életüket áldozzák.

Nem lehet a jövőtől felteni azt a nemzetet, amelynek ilyen fia vannak.

A mai napon a következő adományokat nyugtázzuk:

Nagyvárad bombakárosultakért eddig	P 2240.—
D. I. zászlós parancsnoksága alatt álló oszlop legényegységének adománya (tábori p. sz. B. 476)	401.—
Szent László Nyomda R. T. Lapkiadóvállalat (<i>Magyar Lapok és Erdélyi Néplap</i>)	500.—
Juhász Miklós	20.—
Raskó Ferenc	80.—
Haraszthy István kereskedő	50.—
Vatta- és Nemezipar Kft.	500.—
Nagyvárad bombakárosultak részére összesen	3791.—
Országos károsultakért eddig	P 27.816.02
Összesen:	P 31.607.02

A méz, mint gyógyszer. A tudomány eddig nem sokat törődött a méz gyógytulajdonságával, jóllehet a nép már régen felismerte a benne rejlő fontos értékeket. Különösen meghűléses és infektív betegségeknel, alkalmazták igen jó eredménnyel. Amióta azonban különféle szívbántalmakat szőlőcukorral rendkívül hatásosan gyógyítanak, a méz a tudományos gyógyászatban nagy szerepet játszik. A szőlőcukor ugyanis igen nagy mennyiségben fordul elő a mézben. Schiller bécsi professor sorozatos kísérleteket végzett békák szíven s arra a megállapításra jutott, hogy a méz igen nagy mértékben növeli a szív energiáját. (TEK)

Montgomery harcbavetett 20 hadosztályából 7-8 semmisült meg eddig

Az erők teljes latbavetésével, egyre fokozódik a tengeri háború. 107 ezer tonna hajóteret vesztek az angolszászok június 6. óta a norman partokon. — A karjalai földszoroson ismét megkezdte nagy támadását a Szovjet

Zavarójellegű volt a szombatesti ellenséges berepülés

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti az az inváziós harcokról: A vasárnapi harcokról beérkezett jelentések arra vallanak, hogy mindkét részről a lehető legnagyobb mértékben újabb erőket vonultatnak fel. Összefoglalva a nap eseményeit, megállapítható, hogy Montgomery a vasárnapra virradó éjszaka és a vasárnap folyamán partraszállított csapatrészekkel együtt eddig körülbelül 20 hadosztályt vetett harcba, ebből körülbelül 7-8 hadosztály már most többé-kevésbé megsemmisítettnek tekinthető.

Berlin. (MTI.): Az előzőlési arcvonal helyzetével kapcsolatban az Interinf a következőkről értesül: Általában a helyzet a legutóbbi 24 órában nem változott lényegesen. Bár szombaton sikerült a szövetségeseknek Isigny-től délre a Vire-ésatornát nyugati irányban átlépni és így a Vire-öböl déli részén állomásozó amerikai ejtőernyősökkel felvenni az összeköttetést, az előzőlési első szakaszának tulajdonképpen hadászati célját illetően, a két hídfő egyesítése gyakorlatilag még sem jelent semmit. Leglényegesebb azonban az a tény, hogy az amerikaiaknak — bár a legnagyobb mértékben öszevonták sok nehéz harci kocsival páncélos alakulataikat — nem sikerült északi irányban történő támadásukat Bourg-Guine Villeig előrenyomulniok. Bár a két helység közötti utat hosszú és részükre nagy veszteségekkel járó harcok árán egy helyen elérték, kísérletük, hogy azon túl, északnyugati irányban teret nyerjenek, megtört a mackacsul harcoló német erőkön. Monte Bourg-Guine Ville német kézben van.

Caen elfoglalására törek- szenek a szövetségesek

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda értesülése szerint a helyzet az inváziós arcvonal ötödik napján sem változott lényegesen. Az északamerikaiak tengeri úton újabb erősítést szállítottak partra és északnyugati, valamint déli irányban fejtett ki nyomást. A német csapatok és a vállvetve küzdő néhány orosz és georgiai önkéntes zászlóalj megakadályozta, hogy az ellenség jelentékeny terepet nyerjen. Bayeux-tól délre az ellenség kísérletet tett, hogy újabb terephez jusson, amit biztosító erőink ugyancsak megakadályoztak. Bayeux térségében megerősödött a német ellenállás. Caentől északra mintegy 5 kilométerre, az Ornen átkelt brit csapatok támadásai megakadtak Trorn előtt. Caentől délre és Divestől délre egyik erdőrézsbe befészkelődött légiúton szállított csapatrészek körülzárása, illetve megsemmisítése után most az ellenséges hídfő keleti szakaszán egyenesvonalú arcvonalszakasz rajzolódott ki.

Berlin. (MTI.): Az Interinf jelenti

BUTOR

most is nagy választékban
„ARTA” bútorüzletben
Gróf Bethlen István-utca
Pannonia épület

az inváziós vonalról: A legutóbbi jelentésekből az tűnik ki, hogy a szövetségesek támadást terveznek Caen ellen. A szombati nap folyamán — mint már jelentettük — Caentől délnyugatra fekvő

20 ezer tonnás csapatszallító hajót süllyesztettek el a németek

Berlin. (MTI.): Az Interinf közli vasárnap este: Ezuttal Grandcamp vidékén támadták az ellenséges hajókötélkeket leghevesebben. Nagy csapatszallítóhajókról van szó. A német repülőkhöz bombákkal telibetaláltak és elsüllyesztettek egy 20.000 tonnás nagy személyszállítóhajót, valamint egy 8000 tonnás szállítóhajót. Erősen megrongál-

va angol erők mögött nagyobb személy- és anyagszállításokat figyeltek meg, amelyeket tehervitorlázógépek hajtottak végre. Az éjszaka folyamán Caentől délre erősebb ejtőernyős kötelékeket dobtak le. Mivel ezzel egyidőben az itt tartózkodó angol parancsnokság a Caentől északra és északnyugatra fekvő térségben erősebb páncélos alakulatok összpontosításával egy új súlypontot alakított, feltehető, hogy a szövetséges parancsnokság el akarja foglalni a várost.

tak egy rombolót, amely kigyulladt és süllyedni kezdett. Találat ért egy 10.000 tonnás szállítóhajót is. Ugyanczen az éjszakán a Vire torkolatnál megtámadták ellenséges hajókat. Hajnali 3 órakor hevesen bombázták a partraszállási igyekvőket. Több hajó kigyulladt és súlyosan megrongálódva fátylaként imbolygott a tengeren. E támadások ha-

Német gyorsnaszádok meglepő támadásokat intéznek a hajókaravánok ellen

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A német gyorsnaszádok a hajókaravánok ellen meglepő támadásokat intéztek. Az erősítések ellenére június 10-án és 11-re virradó éjszaka újabb 11 hajót, köztük 9 teljesen megrakott szállítóhajót süllyesztettek el. 10. hajó ismét a gyorsnaszádok áldozata volt. Német repülőek június 11-ére virradó éjszaka a Szajna-torkolatnál a tengeren megtámadták egy angolszász hajókaravánt. Az eddigi megállapítás szerint egy körülbelül 10.000 tonnás csapatszallítóhajó elsüllyedt.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Német gyorsnaszádok az utolsó 24 órában elsüllyesztettek több szövetséges, pótlást szállító hajót, többek között 4000 tonnás gőzöt, melyet két torpedótalálat ért, úgyhogy a hajó teljesen szétszakadt. A robbanás olyan erős volt, hogy a tá-

madó német naszádok is kizökkentette irányából. Kizártnak látszik, hogy a hajó csak közönséges löszrellett volna megrakva. Inkább feltételezhető, hogy erős rombolóhatású anyagot vitt nagy tömegben, ami azután végzetet okozta.

Berlin. (MTI.) Az Interinf-hez újabb jelentések érkeztek a német gyorsnaszádoknak az előzőlési hajóhaddal szemben elért sikereiről. Az utóbbi 24 órában a német gyorsnaszádok összesen 23.400 bruttó reg. tonnatartalmat kitévő 9 teljesen megrakott szállítóhajót és egy rombolót pusztítottak el. Ez a siker annál is inkább figyelemreméltó, mivel azoknak a védelme átlagon felül nagy. E harcokból kitűnik, hogy a tengeri háború egyre fokozódik és azt most jobban, mint az előző napon, mindkét részről az erők teljes latbavetésével folytatják.

Hat éjszaka és öt nap legkeményebb harcai után — Egyetlen hídfő

Berlin. (MTI.): Az Interinf észak-franciaországi tudósítójától érkezett jelentés szerint német harci és csatarepülő június 10-én a korateggeli órákban bombázták a Szajna torkolatában az egyik 8-10.000 bruttó regisztertonnás nagy utasszállítóhajót. Találatát után a hajó kigyulladt és egy újabb találat következtében elsüllyedt. Ötszáz amerikai katona vízbeugrással igyekezett életét megmenteni, azonban sokan a hajóval együtt merültek el a mélyben. Megrongálódott még egy 6000 tonnás szállítóhajó is. Ezenkívül találatot kapott több kisebb partraszállítóhajó, amelyek közül több kigyulladt vagy megrongálódott.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti az inváziós arcvonal helyzetéről: A szövetségesek hat éjszakai és ötnapi legkeményebb harc után 18 kipróbált és legjobban felszerelt elihadosztály és számos súlyos csatahajó támogatásával mindenféle mintájú bombázók ezreivel és jelentős különleges kötelékek — mint utászok bevetésével — egy hídfőállást kerítették kezükbe. Ennek az állásnak mélysége 12 és 20 km. között ingadozik. Tény, hogy Montgomery kénytelen volt az eredetileg tervezett 9-12 hadosztály helyett már eddig is 18 hadosztályt hadbavetni azonbankivül nagyobb számú különleges csapatot, úgyhogy idáig legkevesebb 350-400 ezer főnyi szöv-

Mielőtt

ruhát festet tisztított,
keresse fel

TÓTH kolmefestő — vegytisztító

Gillányi-ut 5. Telefon: 39-43.

Telefon hívásra házhoz megyünk

tása különösen nagy volt, mert több harcászallítóhajót éppen a kikötés pillanatában ért bomba. Éjfélét a cherbourgi félsziget keleti partján csapatgyülekezéseket támadták. A német repülőkhöz először világítóbombákkal megvilágították a célpontokat, — köztük a löszraktárakat, — azután kezdődött meg a bombázás. Rombolásokat és tűzvéseket figyeltek meg.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A június 11-re virradó éjszaka a Grandcamp előtti tengerrezen német repülőkhöz elsüllyesztettek egy 20.000 tonnás csapatszallítóhajót, amely azelőtt személyszállítóként szolgált. Most több ezer katona volt a fedélzetén. Már a bombák is súlyos veszteségeket okoztak. A katonák nagyrésze, akiket a bombák megkíméltek, a süllyedő hajó örvényébe került és megfulladt, úgyhogy nagyon kevés ember menekült meg. A 20.000 tonnás csapatszallítóhajó katasztrófája óriási. Sokan a fedélzet deszkáiba kapaszkodtak és így hullottak a mélységbe, mások úszással igyekeztek menekülni, de a hajó elsüllyedésekor keletkezett szívóörvény elnyelte őket.

Az angolszászok június 6 óta a norman partokon 107.000 tonna hajóteret veszítettek.

séges hadsereg harcbavetésére került sor. Ez a szám természetesen nem tartalmazza a hadihajókat, a szállítóhajókat és partraszállító járműveket tengerész, valamint a szövetséges légiéri személyzetének létszámát, amely sok tízezerre rag és ennek megfelelően a veszteség is nagyobb. Bár a szövetségesek az első 120 órában a partisávnak egy látszólag hosszú darabját vehették birtokukba, az angolszászoknak gyakorlatilag jelenleg csupán csak négy kis parti sáv van birtokukban, azonban a keleti partnak egy német álláskötél által történt visszafoglalása folytán, nagobbmértű hartraszállásokra az nem alkalmas. A tengeri úton való utánpótlások a kevés kis kikötőkre való tekintettel, úgyszólván nem egyenlíthető ki a magas veszteség a megkívánt gyorsasággal.

Maga a pokol nyílt meg Cotentin-félszigeten partra- szállt amerikaiak előtt

Stockholmból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: A Contentin félszigeten történt amerikai partraszállás alatt lezajlott harcok, a vér és a borzalom szimfóniája voltak — írja az Aftonbladet londoni tudósítója. A cikk híven tükrözi vissza az amerikaiak hatalmas veszteségeit. Minden reggel hat órától szerdán délutánig szünet nélkül tombolt a harc. Az amerikaiak, szerencsétlenségükre, mindjárt a partraszálláskor a németekbe ütköztek, akik éppen az előzőlési megakadályozására hadgyakorlatot végeztek. Ez volt maga a pokol, a legrettenetesebb, amit el lehet képzelni — mondják fogvacogva az életbenmaradt jenki. Szétvetett emberi testeiket hajították ég felé a robbanásoknak, süllyedő csónakok és idegtépően sü-

vító robbanások hallatszottak. Ez a jázás álmához hasonló látomás a vég és a borzalom simphoniája volt. A német nehézsúlyú pusztító tüze élöket és halottakat szagztatott szét, sohan a vízbe hullottak és akiknek sikerült a partra evickélni, hogy elvonszolják magukat rejtekhelyükig, azokat eltálaták a repeszdarabok. A holt-

testek megszámlálhatatlan sora hevert a parton, de senki sem törődött velük. A part homokjában a vad harcok és a kétségbeesett összevisszaság kísérteties nyomokat hagyott. Acélszakok, bélyeggel ellátott levelek, melyeket talán még a hajón irtak, hogy az otthonmaradtaknak elmondják a nagy kalandot, ci-

pők, ruhadarabok, cigaretták heverték összevisszaságban. A partravetett mentő-övek valósággal halommá nőttek. Széthullott és nyitott bördök között a fogcsékek, törülközők, a gránátok mely töltéserei között tarkították a futóárkok sorát, melyet védelmi ástak az itélet-időben.

Debrecenben mérgezett papírpénzt dobáltak le az angolszász terroristák

Debrecenből jelentik: A debreceni rendőrség rendkívül érdekes felhívást bocsátott ki, amely tökéletesen jellemző az angolszász légibanditák harcmódorára.

A rendőrség ugyanis figyelmeztette a debreceni közönséget, hogy a városból meglehetősen távolosó határterületeken az angolszászok mérgezett papírpénzeket dobáltak le. Ezek nagyjából 1920-as kibocsátású kétkoronás bankjegyek voltak, úgynevezett jancsi-bankok, amelyek az inflációs időben tömegével kerültek forgalomba. Ugyátszik, az angoloknak párezer címletű maradt és ezt használták fel most „háborús” célokra.

A debreceni rendőrség figyelmeztette a lakosságot, hogy ezeket a papírpénzeket senki se vegye fel, mert azok valamely rendkívül veszedelmes mérgező anyaggal vannak bekenve és akik hozzájuk értek, súlyos sérüléseket szenvedtek.

A székelyhídi kir. járásbírósa,
mint telekkönyvi hatóság
2417—944. tk. szám.

Árverési hirdetmény kivonat

Szima György nagylétei lakos végrehajthatónak Tarján Sándor nagylétei lakos végrehajthatást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1387 P. tőkekövetelés és járulékaival, valamint a csatlakozottaknak kimondott Grünfeld Adolf és tsa 50 P, Nagylétei fogasztási és értékesítő szövetkezet 133 P 98 fill. Geiger Vilmos 46 P 24 fill. Faulvetter Nándor 62 P 61 fill. Glaser Béla 63 P 68 fill. Dr. Fényes Jenő és tsa 90 P. Mihályi Imre 95 P. Öder Ferenc és tsa 1757 P 12 fill. tőkekövetelése és jár. behajtása végett a Nagylétei községben fekvő s a nagylétei 2065. sz. tkvi betétben A + 2 sorsz. és 825 hrsz. alatt felvett 155 □ öl területű ház, udvar és kerttel jelzett ingatlanból B. N. sorsz. szerint ifj. Tarján Sándor nevére 1/2 illetőségre 1200 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1944. július hó 3. napján délelőtt 10 órakor Nagylétei község-házánál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlant ha Szima György kéri 3100 P, ha Grünfeld Adolf és tsa kéri 4650, ha Nagylétei Fogasztási Szövetkezet kéri 4785 P, ha Geiger Vilmos kéri 5185 P, ha Faulvetter Nándor kéri 5287 P, ha Glaser Béla kéri 5460 P, ha dr. Fényes Jenő és tsa kéri 5635 P, ha Mihályi Imre kéri 5849 P, ha Öder Ferenc és tsa kéri 6065 P vételiáránál olcsóbban árni eladni nem lehet (5610—1931. M. E. r. 21. §-a)

Bánatpénz a kikiáltási ár 100/0-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi 0/0-ára kell kiegészíteni.

Székelyhíd, 1944. évi május hó 7. napján.

Dr. Gulácsi s. k.
kir. j. b. elnök.

Kiadmány hiteleül: Csekne s. k. kiadó.

A véderőfőparancsnokság jelentése

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: Normandiában az Orne és a Viere öböl között, ahova az ellenség állandóan újabb csapatokat vont össze, tovább tartanak a súlyos és elkeseredett harcok. Az ellenségnek azok a kísérletei, hogy mélységben tért nyerjen, nagy veszteségek mellett meghiúsultak. Az ellenségnek csak nyugat felé, Isigny irányában sikerült egy keskeny parti sávon Cherbourg felé, mindenütt súlyos, elkeseredett harcban tartja magát. A harcban a szárazföldre tett, légi-úton szállított ellenséges csapatokat legnagyobb részben sikerült megsemmisítenünk. Gyorsnaszádok az ellenfél utánpótló hajójából, bár az ellenség ezt a legerősebben védelmezte, elsüllyesztettünk 23.400 brutto regiszter tonnát kitevő, kilenc teljesen megrakott szállítóhajót és egy rombolót, ezenkívül megtorpedóztak egy 3600 tonnás partraszállítóhajót, egy közepes nagyságú gőzöst és egy ágyú gyorsnaszádot. Egy buvárhajó a Bretagne nyugati partja előtt egy biztosító kötelékből elsüllyesztett egy ellenséges rombolót. A német part előtt és a Német-öbölben erős ütközetek folytak angolszász gyorsnaszádokkal és ezek közül egyet elsüllyesztettünk. Harci repülőgépeink a június 9-ről 10-ére virradó éjszaka elsüllyesztettek egy 9000 brutto regiszter tonna tartalmú személyszállító hajót és egy 6000 tonnás szállítóhajót súlyosan megrongáltak. A hadsereg parti útegei a Cherbourg félsziget keleti partjai előtt elsüllyesztettek egy ellenséges rombolót, két továbbit súlyosan megrongáltak. Ugyanezen tengerészen jól fekvő tüzünkkel elkanyarodásra kényszerítettünk egy erős ellenséges aknazedő köteléket. Az ellenség szombaton a partraszállási térségben 68 repülőgépet veszített.

Olaszországban az ellenség páncélosokkal támogatott támadást intézett új állásaink ellen. Az ellentámadások a Borena-tóól keletre egy betörést eredményeztek. A Tiberistől északkelet felé való áttörési kísérletet Orta helység-nél az ellenséget nagy veszteségei mellett visszavertük. Elba sziget előtt folyó tengeri ütközethet megsemmisítettünk két ellenséges gyorsnaszádot.

A keleti arcvonalon nem voltak jelentős harci események. Jassitól északra és Vitebszktől délre sikeresen elhárítottunk helyi jelentőségű ellenséges támadásokat. Az elmúlt éjjel itt repülőkötelékeink támadták a szovjet utánpótló forgalmát. Főleg Smerinka fontos vasúti csomópontban keletkeztek súlyos károk és nagy tüzek.

Egyes brit repülőgépek az elmúlt éjjel bombákat dobtak Berlin és Bécsúj hely térségében. Három repülőgépet lelőttünk.

További partraszállás az Orne torkolatánál

Páris. (MTI.) A Német Távirati Iroda nyugati haditudósítója, Alex Schmalhaus jelentik: Német páncélos erők ellentámadásukkal meghiúsították a szövetsé-

geseknek arra irányuló makacs kísérleteit, hogy a Bayeuxtól délre lévő hid-főjüket kibővítsék. A szövetségesek kénytelenek voltak több helységet újból feladni. A Bayeuxtól északnyugatra lévő helységtől a Vierig tört előre az ellenség s az Orne torkolatánál további partraszállásokat hajtott végre.

Berlin. (MTI.) Mint az Interim az előzőnapi arcvonalon légügyi tudósítójától értesül, június 10-én 30-nál több észak-amerikai vadászrepülőgépet lőttek le légiharcban. Főként egy Mustang-kötelék szenvedett nagy veszteségeket. A június 11-ére virradó éjszaka húsznál

Finn és román hadijelentés

Helsinki-ből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A június 11-iki finn véderőjelentés a következőképpen hangzik:

Az ellenség szombaton a kora reggeli órákban a karjalai földszoroson ismét megkezdte nagy támadását rendkívül heves tüzérségi tűz és erős légierők támogatásával. A heves harc során, két egész nap és éjjel változatlan erővel tartottak a harcok. Az ellenségnek sikerült a karjalai földszoroson levő állásaink nyugati részén áthatolnia, miközben nagy veszteségeket szenvedett emberben és különösen páncélosokban. A harcok még folynak. Vadászrepülőgép és légvédelmi tüzérségünk a karjalai földszoros fölött 52 szovjet repülőgépet lőtt le.

Bukarestből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A június 10-iki román hadijelentés szövege a következő:

A Dnyeszter aló folyásánál és Besszarábiában nem voltak fontosabb események. Jassytól északra elutasítottunk több ellenséges rohamcsoport vállalkozást.

A légiháború hírei

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Június 10-én, szombaton a kora esti órákban egyes ellenséges gépek lépték át széles kiterjedésben az ország keleti határát. Erdély, majd a déli rész átrepülése után délnyugati irányban távoztak. A bevetett saját vadászaik egy ellenséges repülőgépet lelőttek. Az életbenmaradt személyzetet kórházba szállították. Június hó 11-én a kora reggeli órákban valószínűleg ugyanazok a gépek a berepülő utvonalon visszarepültek. A légvédelmi tüzérség úgy a be-, mint a kirepülésnél egyes helyeken működésbe lépett. Bombázásról jelentés nem érkezett. A berepülés zavarójellegű volt.

Berlinből jelentik: (MTI) Német, román és bolgár vadászrepülők június hó 11-én délelőtt a Balkánon 22 ellenséges repülőgépet — köztük sok négymotorost — lőttek le. A légiharcokban az amerikaiak ismét olyan gonoszított követtek el, amely ellentmond minden katonai alapelvnek. Egy bolgár vadászrepülőt, aki megrongálódott gépéből kiugrott és ejtőernyővel menekült, fedélzeti fegyvereikkel lőttek és a levegőben megölték.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI

értesülése szerint az északamerikai légi haderő Ploesti ellen június 10-én délelőtt intézett támadásával kapcsolatban a legújabb jelentések szerint összesen 47 repülőgépet veszített. Ezek szerint német és román légvédelmi erők gyakorlatilag az ellenséges kötelékek felét semmisítették meg.

Berlinből jelentik: (MTI) A német vadászhárítás május 14-én Libau-Vindau térségben lelőtt egy svéd repülőgépet. Mint illetékes német helyen leszögezik, a sajnálatos esetért nem a németeket terheli a felelősség. A svéd gépek kimondottan veszélyes övezetben repültek és mivel semmitéle előzetes jelentés nem érkezett a svéd kötelékek berepüléséről, csak ellenséges repülőgépekre lehetett számítani.

Rádióműsort akar?

Vegyén

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

London és Washington hiusította meg Mussolini nagy békeművének megvalósítását

Farinacci cikke Olaszország hadbalépésének okairól

Milánó. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Farinacci miniszter a *Regime Fascista* hasábjain foglalkozik az 1940. június 10-iki eseményekkel. Olaszországnak a háborúba való bekapcsolódásának okairól. Megállapítja, hogy Olaszország nem akarta ezt a háborút, amelyet rákényszerítettek Olaszországra és az egész olasz nép emelt fővel és megrendíthetetlen hittel vállalta ezt a harcot. Mussolini volt az 1933. évi négyhatalmi szerződés létrehozója. A béke igaz barátjaként igyekezett kivívni, hogy az akkoriban Európát legérzékenyebben érintő problémákat a négy európai nagyhatalom baráti megbeszélés formájában oldja meg. Akkoriban azon-

ban az Egyesült Államok és Anglia hiusították meg Mussolini nagy békeművének megvalósítását. Farinacci hangu-

lyozza, hogy a nyugati hatalmak azonban csak azért folytatták a harcot, hogy időt nyerjenek a háború előkészítésére. Nem akarják és nem akarták eltérni, hogy Németország és Olaszország a versaillesi békeparancs igazságtalanságai helyett előjogokat követeljenek maguk számára. Olaszországot a háború kitörésekor az örökös segélynyújtás és az összetartás szálai fűzték Németországhoz. Németország sohasem követelte, hogy Olaszország is bekapcsolódjék a háborúba; Olaszországnak azonban akkor nem volt szabad kivonnia magát a vállalt kötelezettség alól.

Nedics szerb miniszterelnök az angolszász plutokrácia és a kommunizmus ellen

Belgrad. (MTI.) Nedics szerb miniszterelnök szombaton este a belgrádi rádióban beszédet intézett a szerb néphez és ismét a legszélesebb szavakkal kelt ki mind Tito, a bolsevista bandák vezetője, mint a zsidók angol-amerikai „barátai” és szövetségesei ellen.

— A szerbek most már látják, hogy az egész háború az angol-amerikaiak nagy üzlete — mondotta Nedics. Tudják jól, hogy a londoni és a washingtoni zsidó plutokrata összeesküvők és

a vörös Moszkva újabb szerb vére szomjuhozak. Tito köteléke csak nemzetközi csőcselékből áll. A szerbek nem kommunisták, hanem nemzeti érzelmű, ortodox és szülőföldjüket szerető hazafiak.

Belgrad. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Nedics vezérezredes szerb miniszterelnök a *Novo Vreme* című lapban cikket írt, amelyben újból felhívta az összes szerb nemzeti erőket, hogy egyesüljenek a bolsevista veszedelem ellen.

A származás-igazolások intézményes megoldása

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara nagyjelentőségű kezdeményezése

A kereskedőknek és iparosoknak iparjogositvány behozatali engedélykérelmeknél, közszállításokkal kapcsolatban és más hatóságokhoz intézett kérelmeknél ismételtlen igazolnia kell keresztény származását. Az eredeti okmányok többszöri, sokszor egyidőbe történő bemutatása akadályokba ütközik. Ugyanezek a jelenségek és nehézségek észlelhetők más foglalkozási ágakban is, úgyhogy a kérdés intézményes megoldása országos érdekű.

A származásigazolványok intézményes megoldására életrevaló javaslatot doigzott ki a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. Ismertetjük a budapesti kamara javaslatát, mert gondoljuk, hogy a nagyvárad kereskedő és iparos társadalom is örömmel üdvözlőné a javaslat megvalósulását.

A javaslat szerint fontos volna, hogy mindenki megfelelő személyazonosság igazolvánnyal rendelkezzen. A budapesti kamara már régebben korszerű javaslatot tett „igazolólappal a személyazonosság és származás igazolására”, vagy hasonló

elnevezésű, fényképpel ellátott igazolvány rendszeresítésére, amelyet mindenki által teljes bizalmat élvező hatósági szerv, pl. a királyi járásbíróságok állítanának ki.

A kamara által javasolt rendszer szerint a származásigazololás egyszersmindenkorra történne és az igazolványt köteles lenne elfogadni. Az igazolványt kiállító hatóság ugyanis az igazolólap szövegoldaláról hivatalos másolatokat adhatna ki és ezek lehetővé tennék a származásnak egyidőben több fórum előtti igazolását, míg maga az eredeti okmány emellett a személyazonosság igazolására is szolgálna. Az igazolólap esetleg az illetőség és állampolgárság, valamint az azonosítási szám bejegyzésére is tartalmazhatna rovatokat és így abban, mintegy „univerzális igazoló iratban” rendelkezésre állna minden adat, amelyre szükség van.

Az új rendszerű igazolvány bevezetése sok felesleges aktázástól mentesítené a hivatalokat és rendkívül nagy könnyebbséget jelentene az üzletembereknek.

Jelentést kell tenniük a volt zsidó szőlők kezelőinek

Nagyvárad thj. Városi Közlölet Szövetkezete 882—1944. V. K. Sz. alatt a következő felhívást adta ki: Nagyvárad thj Városi Közlölet Szövetkezet, a Biharmegyei Gazdasági Felügyelőség 1337—1944. számú határozatával kinevezett birtokkezelő, felhívja mindazokat, akik az alább felsorolt gettóba áttelepített zsidók volt szőlőiben, kertjé-

ben vagy mezőgazdasági művelésű területen bármilyen szerződés vagy megállapodás alapján munkálkodnak, hogy a rendelkezésükre álló igazoló iratokkal 3 napon belül a Közlölet Szövetkezet helyiségében (gr. Teleki Pál utca 3.) jelentkezzenek és írásbeli jelentést tegyenek.

1. Salamon Márton Felsődorogony út

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara tüzve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

10 sz. 2. özv. Klein Jakabné Szület-
utca. 3. Tannenbaum Jakabné Nagy-
sötétág 43. sz. 4. Mezei Miklós Felső-
görögoldal 7. sz. 5. Dr. Kovács Zsigmond
Nagyötétág 20. sz. 6. Dr. Kepes
Miklós Sztupa sétator 1. sz. 7. Dr. Ko-
vács Zsigmond Nagyötétág 10. sz. 8.
Borgida Béla Kálvária utca 53. sz. 9. Dr.
Faragó Viktor Juhász Gyula utca 34. sz.
10. Rosenfeld István Alsótörkőmére út
61. szám.

Amennyiben a felsorolt ingatlanokon
bentlétők írásbeli jelentésüket 3 napon
belül nem nyújtják be, úgy a Köz-
lölet Szövetkezet külön határozathozatal
mellett kijelölt személyeknek juttatja és
adja kezelésbe az ingatlanokat azonnali
hatállyal.

Nagyvárad, 1944. június 9.

Dr. Gyapay László,
szövetkezeti alelnök,
polgármesterhelyettes.

Erélyesen fel kell lépni az óvóhelyi fecsegők ellen

Nagyvárad, június 12. A

nagyvárad rendőrkapitányság illetékes
ügyosztályának tudomására jutott, hogy
egyes felelőtlen egyének az óvóhelyen
összegyűlt lakosságot rémhírekkel idege-
sítik és alapnélküli bombázásokról fec-
segnek. — A rendőrség felhívja a lakos-
ság figyelmét arra, hogy az óvóhelyen
viselkedjenek rendesen és a fecsegők
vagy rémhírterjesztőkkel szemben lépje-
nek fel erélyesen. Ha az eredménytelen
maradna, jelentseék fel az illetőt a rendő-
rségnek.

Felhívás a polgári leányiskola tanulóihoz

A „Dobó Katica” áll. polg. leányiskola
igazgatója ezúton figyelmezteti azon
tanulóit, akik a vasárnapi gyűjtésen részt-
vettek, avagy elszámolatlan tikketeket
tartanak birtokukban, hogy azonnal hala-
dékaltanul, legkésőbb kedden délig szá-
moljanak el az intézetben. Ellenkező
esetben az igazgatóság a napilapok ut-
ján névszerint fogja felsorolni azoknak a
tanulóknak a nevét, akik nem tettek ele-
get vállalt hazafias kötelességüknek igaz-
gató.

A Biharmegyei és Nagyvárad Hadirok-
kantak, Hadiözvegyek és Hadiárvak Gaz-
dasági Szövetkezetének igazgatója és
felügyelőbizottsága mély megilletődéssel
tudatják, hogy Diénes István, az Örsz-
vállalat érdemes vezetője, 1944. június hó
11-én, életnek 43. évében elhunyt. Teme-
tése a Rulikoszky temető kápolnájából
1944. június 13-án délután 3 órakor lesz.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Hogyan történik a beszo- gáltatott burgonyamenny- nyiség elszámolása?

Dr Gyapay László h. polgármester
a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy
a m. kir. Közellátási Miniszter úr
108.930—944. sz. rendeletével ki-
mondotta, hogy az 1944. évi június
hó 30 napjáig 1944 évi termésű bur-
gonyát a gazdálkodó 1943—1944. évi
beszoigáltatási kötelezettsége javára
az említett határnap után beszoigál-
tatott burgonyát pedig a gazdálkodó
1944—45-ik évi beszoigáltatási köte-
lességének teljesítésébe kell beszám-
olni.

A nagyvárad kir. járásbíróság,
mint telekkönyvi hatóság.
7614—1944. tk. szám.

Árverési hirdetmény kivonat

Feketeerdői Üvegyár r. t. végrehajta-
tónak Dr Pálmai Henrich végrehajtást
szennedő ellen indított végrehajtási
ügyében a telekkönyvi hatóság a végre-
hajtási árverést 755 P 73 fillér tökéköve-
telés és járuléka behajtása végett Nagy-
várad városban fekvő, s a nagyvárad
6381. sz. tkvi betétben A. I. sorszám s
6540 hrsz. alatt foglalt s dr Pálmai Hen-
rich nevében álló szőlő ingatlanra, jutaié-
ra 1230 P 25 fillér kikáltási árban elren-
deli.

Az árverést 1944. évi augusztus hó 4.
napján délelőtt 10 órakor a telekkönyvi
hatóság helyiségében (Széchenyi-tér 15.
sz. 25. ajtó) fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlant a kikiál-
tási ár kétharmadánál alacsonyabb áron
nem adható el.

Bánatpénz a kikáltási ár 10%-a, ame-
lyet a magasabb ígért ugyanannyi
%-ára kell kiegészíteni.

Nagyvárad, 1944. évi április hó 15. nap-
ján.

Dr Botos Lőrincz sk.,
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: Dálnoky Anna,
kiadó.

Kávéházakban és vendéglőkben ker,
Magyar Lapok-at

Dél-Olaszországnak nincs kenyere

A múlt évi jó termés folytán majdnem minden államban a kenyérfejadag emelésére került sor. Az 1942-es rossz termés hatása gyanánt, erősen lecsökkent adagokkal szemben a múlt év őszén bekövetkezett emelés különösen erősnek látszott. A Magyar Gazdaságkutató Intézet adatai szerint kilenc országra

Ország	1943 május (g)	1943 november (g)	emelkedés %
Belgium	225	250	11
Bulgária	250	500	100
Finnország	250	250	90
Franciaország	275	300	8
Görögország	160	?	—
Magyarország	160	250	36
Németország	321	335	5
Olaszország (angol)	150	75	—50
Olaszország (angol)	150	200	200
Portugália	szabad	500	—

Bulgária messze kitűnik a kilenc állam sorából. Kitűnő terméke lehetővé tette, hogy a kenyérfejadag kétszeresére emelje s ezenfelül 40 gramm búzalisztból készült süteményt (pl. kifli) is adjon fejeként. Különösen jelentős ez az emelés, ha figyelembe vesszük egyfelől, hogy a régi adag sem volt éppen alacsony, másfelől pedig, hogy a semleges Portugáliát kivéve, ilyen magas kenyérfejadag még megközelítően sincs a felsorolt többi államban.

Másodiknak Magyarországot következik 36%-os emeléssel. Viszonylag nem sok ez, mert ezzel is csak novemberben érték el azt a szintet, melyen például Bulgária és Finnország már a múlt évben is állottak. Hazánkon kívül Görögország és Olaszország volt még tavaly ilyen szűkösön ellátva kenyérrel, de e három utolsó közül csak mi tudtuk felmérni az adagot, hogy Görögországban jelenleg mennyi a fejadag, nem tudjuk pontosan, Olaszországban pedig lényeges eltérés állott be az angol, valamint a német megszállás alatt lévő területek között. Az angolok által megszállott Olaszországban a *tavalyi adag felét, 7,5 dekagrammot* kapják az olaszok, míg a német területén 33%-os emeléssel 20 dekagrammot adnak naponta.

Finnországban továbbra is nehéz a kenyérellátási helyzet. Maradt a tavalyi 250 grammos adag, de a nyár folyamán pár hétig még ezt is lecsökkentették 200 grammra. Portugália is kénytelen volt a múlt év őszén adagolási rendszerbe venni a kenyeret, mert az üzérkedés kezdte komolyan veszélyeztetni a lakosság kenyérrel való ellátását. Németországban ismét emelték valamivel az adagot, ami így a felsorolt kilenc állam sorában a harmadik helyet foglalja el. Romániában, a fővárosi adagokat 214 grammról 179 grammra szállították le, viszont fehérkenyeret szabadon el lehet vásárolni. Spanyolországban 1942 őszén 30—160 g, Svédországban pedig a múlt év tavaszán 170 g fehérkenyér vagy 180 g rozkenyér volt a napi fejadag. Törökországban a kenyér adagolását kü-

nézve lehetséges az 1943. májusi, azaz a régi és az 1943 novemberi, vagyis az új kenyérfejadag összehasonlítása. Az egybevetés alapja a normálfogyasztó, vagyis az átlagos városi lakos napi fejadagja. Az adagok a két időpontban következőképpen alakultak:

lönlegesen rendszerrel oldották meg. A köztisztviselők, hadiövezetek, rokkantak kedvezményes áron kapják a kenye-

Jó eredménnyel végződött a ruházati iparosoknak a bombakárosultak javára rendezett matinéja

A bombakárosultak felségélyezésére, vasárnap délelőtt fél 11 órakor jól sikerült művészmatinét rendeztek a nagyváradi ruházati iparosok a Református Kultúrpalota dísztermében. A természetesen megtöltötte a közönség. A műsor rendezését Horváth Jenő, a Szigligeti Színház kiváló művésze végezte.

A színvonalas program keretében Antal Erzsébet operarészletekkel, Balogh Júlia dalokkal, Bakai Lajos, Lovasi Klári és Magyaróssy Győző versekkel, Bar-

ret, a többi fogyasztó pedig meghatározott helyeken, magasabb áron jegy nélkül is kaphat.

A jó termés természetesen a lisztfejadag emelését is lehetővé tette. Itt összehasonlításra nem igen van mód mert az egyes országok adagolási rendszere teljesen eltérő. Így pl., Belgiumban a kenyérjegyre adtak lisztet a múlt év márciusában, áprilisban pedig Franciaországban csak gyermekek és agok kaphattak lisztet, mások e helyett tészta- és kenyérből kaptak. Hollandiában pedig 1943 januárjában havonta 30 gr. volt a lisztfejadag. Magyarországon is pontosan követte a lisztfejadag alakulása a termés eredményét s ez tette lehetővé a 700 gr-ra való emelést. (Stud.)

tos József, Hamvay Laci és Szabó Ernő humoros számokkal, Halassi Gyula, Lányi Emmi, Lendvay Lajos és Szögi Arany operett részletekkel, Berta András, Péterffy Gitta és Tóth-Kovács Ilona táncokkal, Horváth Jenő magánzámmal és Gulácsy Albert színművészek magyar nőtáncokkal működtek közre. A honvéd gyalogezred zenekarát Matolcsy Zoltán színházi karnagy vezette. Az egyes műsorszámokat Nosz Andor konferálta be rendkívül élénken.

SZÍNHÁZ

Zsufolt ház nézte végig „Az elsőt”

Szombaton és vasárnap este zsufolt ház előtt játszotta a Szigligeti színház Páger Antal felleptével, Kerecsendi Kiss Márton nagysikerű színművét, *Az elsőt*. Nagy művész izzó bensőséggel alakította az asztalos szerepét s a közönség a jellemzés tökéletessége és a hatalmas drámai erő sugárzása mellett különösen méltányolta Páger Antal játékában azt a műgondot, amellyel a kitűnő színész a fa-

lusi asztalos modorát, a szerszámok szakszerű kezelését magáévá téve teljes illúziót tudott kelteni. A művésznek mindkét alkalommal meleg ünneplésben volt része, de az óvációkból kijutott a helyi társulat tagjainak, Lovasi Klárinak, Hamvay Lacinak, Barys Bélának, Ross Józsefnek és Kiss Istvánnak is, kiket a szerzővel, Kerecsendi Kiss Mártonnal együtt számtalanszor hívtak a lámpák elé.

A színházi iroda közleményei

Gyurkovits leányok hétfőn filléres helyárrakkal

Hétfőn este filléres helyárrakkal a nagysikerű Herczeg vigjáték a Gyurkovits leányok kerül színe Népművelési előadás sorozatban. Jegyek a szin-

házi pénztárnál válthatók. Kedden fél 7 órakor Nagy Tarka *Műsoros Est* lesz a színházban a bombakárosultak javára.

Hadik huszárik című nagy sikerrel aratott operett kerül színe a bemutató előadás pompás szereposztásában szerdán este.

Csütörtökön és pénteken mutatja be a színház a *Méreg* című színdarabot Horváth Jenő rendezésében. Csütörtökön bemutató hérlét pénteken Á-bérlét. — Ennek a rendkívül szép darabnak a bemutató előadására

hetek óta különös gonddal készül a színház prózái együttése.

Koltay Aranka felleptével szombaton este, vasárnap délután és este ismét műsoron van a nagysikerű „Csárdás” című kacagató operett. Renden helyárrak!

Előkészületben: *Az asszony verve jó*.

MŰSOR:

Hétfőn este fél 7 órakor: *Gyurkovits leányok*.

Kedd este fél 7 órakor: Nagy Tarka *Műsoros Est*.

Szerda este fél 7 órakor: *Hadik huszárik*.

Csütörtök este fél 7 órakor: *Méreg*. Bemutató hérlét 37.

Péntek este fél 7 órakor: *Méreg*. Á-bérlét 37.

Szombat este fél 7 órakor: *Csárdás* Koltay Arankával.

A Derna-Tatarosi Bitumen, Szen, és Villanyüzem r. t. vagyonbukott cég csődválasztmányától.

Hirdetmény

A Derna-Tatarosi Bitumen, Szen, és Villanyüzem Részvénytársaság ellen a nagyváradi kir. törvényszék, mint csődbíró előtt Cs. 1090—1941. sz. alatt folyamatban lévő csődügyben a csődválasztmány 1944. évi június hó 6. napján tartott ülésében hozott határozata értelmében, hivatkozással az 1881. XVII. t. s. 76. 89, 106, 107, 167 és 160-ik §§-ra a vagyonbukott cég összes hitelezői felhívattak, hogy jogkövetkezmények terhe mellett jelenjenek meg Nagyváradon dr. Sarkady Sándor csődtömeggondnok, Rákóczi ut. 16. sz. alatti ügyvédi irodájában az 1944. évi június hó 20. napján d. e. 11 órakor tartandó hitelezői gyűlésen.

A gyűlés tárgya: A csődhitelezők felhatalmazása, illetve jóváhagyása a csődtömeggondnok részére, hogy

1. létesítsen a m. kir. Kincstárral egy értelmű egyezséget, hogy az a vb. cég tulajdonát képezett, ill. jelenlegi tulajdonában lévő aszfalt és lignit bányajogviszonyok, bányatelkek, valamint a m. kir. Kincstár által átszállás, illetve vétel címén átvett külső ingatlanok tehermentesítése, illetve vételára fejében az egyezség-tervezetben foglalt feltételek szerint P 2,739,000.— azaz Kettőmillióhét-százharminckilencezer pengő elfogadjon,

2. a nagyváradi kir. törvényszék előtt P 1135—1942. sz. alatt gr. Bethlen Béláné gr. Korniss Klára és társai által a csődtömeg ellen mintegy 3000 kat. hold erdőingatlan tulajdonjogának törlése iránt indított perben a nevezettekkel létesített egyezmény értelmében engedjen át tehermentesen 250 azaz Kettőszázötven kat. hold erdőingatlant.

3. a volt tisztviselők és munkások követeléseinek egészben vagy részben való kiegyenlítésére eszközöljön legfeljebb 30,000 azaz Harmincezer pengő értékű előzetes kifizetéseket.

A határozat érvényességéhez a megjelölt hitelezők követeléseinek összeg szerinti számitandó szótöbbsége szükséges.

Kelt Nagyváradon, 1944. évi június hó 6. napján.

A csődválasztmány elnöke: Dr. Krüger Jenő s. k.

Képes Krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZELÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
3 óra 12.40 P.
Postatakarékpénztári csekkzámlánk
száma: 72.301.

Kézfiratokat nem adunk vissza

A csanádi megyéspüspök a bombakárosultakért. Szegedről jelentik: (MTI) Dr. Hamvas Endre, csanádi megyéspüspök, pénteken 6000 pengőt ajánlott fel a szegedi bombakárosult családok segélyezésére.

PUSKIN HÁZÁT ÉS SIRJÁT ELPUZTÍTOTTA A SZOVJET TŰZÉR-SÉG. Berlin. (NST.) Puskin, a nagy orosz költő vidéki házáat és sirját, amely Ostrovától délkeletre volt a szovjet tüzérség felgyújtotta és elpusztította. A Mihajlovszkoje-parkban lévő ház és sír-emlék március közepé óta a hadművelési területen van és a német csapatok különböző védőműveket emeltek köréje. Június 2-án a szovjet tüzérség, noha köröskörül semmi harc nem folyt, tűz alá vette és felgyújtotta a messziről látható Puskin-házat.

DICSÉRETESEN SZEREPELTEK A LEVENTÉK AZ „ELLAK”-BAN. Szép sikerrel adták elő tegnap a leventék műkedvelő gárdája az *Ellak* című tragédiát. A szépen sikerült előadásra sebesült katonákat is vendégül láttak a leventék. A szereplők közül színészi színvonalra emelkedő játékokért meg kell említenünk Gyenge Árpádot, az *Ellak* megszemélyesítőjét, Vase Emmit és Bóna Imrét. Kitiűnők voltak még a maguk szerep-körében Fráter Irén, Fodor Magdus, Gyenge József, Szabó József, Váci Gyula, a Venyige-fiúk és mind, akik még szerepeltek a darabban, csak dicséretet érdemelnek szép munkájukért. Mint értesülünk, a darabot még egyszer — egyelőre bizonytalan időpontban újra előadják a a bevétel tisztán a bombakárosultak javát szolgálja.

Internáltak egy váradi munkást. Nagyvárad, június 12. Rózsa Imre hadüzemi munkás, engedelem nélkül elhagyta helyét és más vállalatnál keresett alkalmazást. A váradi rendőrség az idevonatkozó rendelkezés alapján megindította ellene az internálási eljárást.

BODA ISTVÁN KOLOZSVÁRI EGYE-
TEMI TANÁR. A Kormányzó dr. Boda István egyetemi c. rsz. tanárt a kolozsvári tudományegyetem bölcsészettani karán kinevezte a neveléstan egyetemi nyilvános rendes tanárává.

Kommunista kiáltványok az olasz városokban. Triesztből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A kommunizmus tényegere és céljaira rendkívül jellemző az a mondat, amelyet a kommunistapárt nyíltan hirdet több nagy olasz városban. A kiáltványban az is olvasható, amit az *Italia Republica* közöl: „Család, házasságot, Isten, gyermek, pénz és az egyéni élet az igazi kommunista szemében értéktelen szó”.

Rendelet a lugkőről. A m. kir. miniszterium a honvédelemről szóló törvényben foglalt felhatalmazás alapján elrendelte, hogy a lugkő, a lugkőoldat és a lugkőpótló készítmények kereskedelmi forgalmára vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló rendelet 1-4. szakaszainak rendelkezései további intézkedésig hatályban maradnak.

DR. KOCSIS MARGIT CSALÁDLÁTOGATÁSA A KIBOMBÁZOTTAK KÖRÉBEN. Jun. 12. Az Országos Szociális Felügyelőség kiküldötte Nagyváradra dr. Kocsis Margitot, aki megvizsgálja, hogy a kibombázottak milyen segítséget kaptak a milyen elhelyezésben és gondozásban részesültek. Dr. Kocsis Margit családlátogatásokat fog a kibombázottak körében végezni.

Meghosszabbították a török-finn kereskedelmi szerződést. Ankarából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Ankarában aláírták a Törökország és Finnország között fennálló kereskedelmi szerződés 1945. május 1-ig meghosszabbító egyezményét. De Gaulle látogatást tesz az Egyesült Államokban. Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A svéd hírszolgálati iroda jelentése szerint De Gaulle elfogadta Rooseveltt meghívását és látogatást tesz az Egyesült Államokban.

Kinevezték Róma új polgármesterét. Bernből jelentik: (MTI) Rómából jelentik: Hume tábornok, a szövetségesek katonai kormányának vezetője, az 58 éves Filippo Anderetoria herceget nevezte ki Róma új polgármesterévé. A herceg a régi római hercegi családok leszármazottja.

Henriot francia államtitkár Németországban. Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Henriot francia tájékoztatósi államtitkár Ley birodalmi szervezeti vezető, a német munkásság vezetőjének meghívására néhány napot Németországban töltött, ahol érintkezésbe lépett a Németországban dolgozó francia munkások gondozásával foglalkozó hivatalos szervekkel.

Lezárták a francia- s spanyol-marokkói határt. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti Algiriből, szombaton este a katonai biztonsági okokból lezárták a spanyol-marokkói és a francia-marokkói határt. Csak De Gulleista és szovjetországi diplomatáknak van joguk a határt átlépni és csak egyeseknek van meg az a kiváltságuk, hogy jelentéseket küldhessenek az érdekelt államba. A semleges diplomácia képviselőinek ezt megtiltották.

APOLLÓ FILMSZINHÁZ

Kedden bemutató:

Ma utoljára:

A BOR | **AZ ELLOPOTT TITOK**

Izgalmas kémdráma. Kémelhárítók harca a banditákkal, szárazon, vizen és levegőben.

KORONA filmszínház

Dr. JÖRN Asszonyok, lányok nagy kérdésének filmje.

A svéd filmgyártás remeke.

KIS. ÉS KÖZGYŰLÉST TART KEDDEN A VÁRMEGYEI TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁG. Kedden délelőtt 9 órai kezdettel tartja a vármegyei törvényhatóság rendes havi kisgyűlését, amelynek tárgysorozatán község-háztartási, továbbá közgyűlést előkészítő ügyek szerepelnek. Kedden délelőtt 11 órára rendkívüli közgyűlést is összehívott vitéz Rajnay Károly főispán, amelyen a társ-törvényhatóságok átiratait és törvényhatósági tisztviselők nyugdíjazásának kérdését fogják tárgyalni.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek és dalosoknak, akik drága gyermekünk elhalálása alkalmával részvételükkel nagy fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

PAZMAN FERENC és családja.

A borostyán egyik érdekes lefölyése. Csak igen kevesen tudják, hogy a Kárpátok hegyi patakjai is rejtnek magukban borostyánt. Mint ismeretes, fő előfordulási helye a Keleti-tenger partja, — ezért is nevezik Észak aranyának. Lényegében a borostyán egy fenyőféle megkövesedett gyantája. A jégkorszakban az ászak felől megindult gleccserek hordták valószínűleg dél felé s így került a távol Észak drágaköve a déli Kárpátok rohanó hegyi patakjaiba. (TEK)

Az angolok és az X-sugarak. Ismeretes az a tény, hogy az angol-amerikai tudományos élet nem beszél Röntgensugarakról, hanem egyszerűen X-sugarakat említ. Ezzel a semleges elnevezéssel kerültek annak a bevallását, hogy ezen a téren is, mint sok helyütt, a német kutatószellem vívmányáról van szó. (TEK)

Őszinte mozikritika

Dr J rn

— Bemutató a Korona-mozgóban —

Elsőrangú orvosi és fajvédelmi svéd filmdráma, amelyet mindenkinek meg kell néznie, főképpen minden 16 éven felüli fiatal leánynak és fiatalasszonynak. Nemcsak Új Európa hadban álló népei körében, hanem a semleges Svédországban is erős társadalmi mozgalom indult azok ellen a kuruzslók és ál orvosok ellen, akik különböző, első pillanatra elfogadhatónak látszó okokból javasolják a magzatölést és szemrebbenés nélkül gyilkolnak.

A bemutatásra került filmdráma nemcsak azt igazolja, hogy az ilyen lelketlen emberek Isten jogát bitorolják és beavatkozásaikkal saját fajtájukat a kihalás útjára taszítják, hanem főképpen azt érzékelteti megkapó erővel, hogy mekkora merénylet ez a beavatkozás a női lélek és az egészséges női test további sorsát illetően.

Megrendítő és tanulságos női sorsuk peregnék itt le előttünk és feszült figyelemmel kísérjük azt a nagyarányú merközést, amelyet az orvosmintaképp Dr Jörn és az életgyilkos ál orvos Dr Nizzen vívnak, közben kialakul bennük az igazi nőorvos eszményképe.

Ennek a filmnek hatására az egyes városokban néhány nap alatt levezették eddig felkapott és megértőnek reklamált nőorvosok s gyanakkor felmagasztottak olyan nőorvosok, akiket eddig tévesen „a nők ellenségeinek” tartottak.

OLASZ PETER dr.

RÁDIÓ

Szerda, június 14.
Budapest I.

8.30 Rendőrzene car.
9.0 Operettközösség.
10.10 Riósz Em. J szalonégyüttese.
11.00 A Rádiózenekar műsorából.
11.30 Munkás felőra.
12.05 Örökség melódiák.
13.30 Honvédek üzennek. — A Vörös kereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Művészlemez.
14.45 Diákhírek.
15.00 Népdalkészítők gyöngyei.
15.40 Ispanovits Sándor előadása.
15.50 Székesfővárosi Tűzpoltörőneker.
16.15 Muzsikáló zenéi lexikon.
17.00 Mai költők mai zenével.
17.30 Orlando di Lasso emlékezete.
17.50 Honvédek műsora.
18.40 Válgpolitikai kérdések — vélemények.
19.00 Meglátni és megszeretni...
20.15 Stitz János előadása.
20.30 Reggeli gyógyzen a promnádor.
22.20 Toki Horváth Gyula cigányzenekara
22.55 A Német Birodalmi Rádió műsora-ból.

Figyelem!

12-én hétfőtől, a nyári hónapok alatt
a szombat, vasárnap és ünnepnapok kivételével

Első (3 órás) előadást nem tartunk

Az 5 és 7 órás előadásokat változatlanul megtartjuk
Apollo, Belvárosi, Kasino, Korona filmszínházak.

A város egyfajta népmozgalmá

Születések: Botos András kovácssegéd fia András, Fodor Zoltán városi díjnyertes fia András, dr. Zserezi Molnár Sándor kir. járásbíró fia Attila, Német Mihály gyár munkás fia László, László Péter utazó fia Zoltán, Zakari Demeter asztalossegéd fia János, Biró István pályamunkás fia István, Mayer Lajos fogtechnikus leánya Klára, Ellenes László Hangya tisztviselő fia László, Reteg József ács fia József, Kiss Pál utazó fia Zoltán, Lehoczky Sándor gyár munkás leánya Mária, Schlezák Ferenc magántisztviselő fia István Opris István kőműves mester fia László, Répay Zoltán m. kir. főmérnök leánya Mária, Farkas Sándor kf. napszámos fia Sándor, Apeger József városi tüzoltó fia László, Jankó Imre kórházi kapus fia Mihály, Vincze István elektro mechanikus fia Árpád, Tem István kőműves segéd leánya Margit, Ásvány Ferenc városi közüzemi aligazgató fia Attila, Széki László kalapos segéd leánya Irma, Juhász Károly sütősegéd fia Pál, Balogh Zoltán kereskedő leánya Éva, Deák József villanyszerelő leánya Erzsébet, Migna György szabósegéd leánya Mária, Magyar Ferenc kereskedő leánya Erzsébet, Antal József sütősegéd leánya Margit, Lészay Tibor m. kir. erdőhivatali tisztviselő fia Endre, Miskolczi István járásbírósi irodasegéd leánya Magdolna, Meleghegyi Tibor m. kir. sóhivatali ellenőr fia György, Szegedi József utazó fia Sándor, Rosenber Lajos kereskedő leánya Veronika, Peol Mendel kereskedősegéd leánya Judit, Szabó Sándor szabósegéd leánya Mária, Juhász Árpád építővállalkozó fia Attila, Tóth Imre napszámos leánya Irén, Ranyák Béla kőművessegéd leánya Olga, Iványi Jenő OTI ellenőr fia Jenő.

Hátasság: Oláh István szobafestősegéd és Csikortás Mária, Turcsán Gyula asztalos segéd és Dauka Ilona, Poroszlai Rudolf városi adóhivatali kezelő és Kövér Erzsébet, Morna Sándor kf. napszámos és Hermann Anna, Jacsitz Uros mészáros segéd és Lőrincz Margit, Gardó Béla géplakatos segéd és Szénási Etelka, Mike József földmives és Szabó Irén, Iván József üveg- és porcellánkereskedő és Dudás Elvira, Szabó József textilkereskedő és Kárándi Mária, Varga Lajos gépműszerész és Jackulják Ilona, Kiss Ernő m. kir. posta felügyelő és Fekete Erzsébet, Péter János vasöntősegéd és Gál Ibolya, Péteri Károly banktisztviselő és Szabó Márta, Halász Kálmán m. kir. posta gépkocsivezető és Halász Erzsébet.

Bombázómadás áldozatai

Szabó Erzsébet 55 éves, Kicsi Etelka 20 éves, Bencza Irén 16 éves, özv. Orbán Károlyné Tóth Eszter 68 éves, Kalmár Károly 56 éves, Kiss Péter 47 éves, Kiss Péter 13 éves, Magyar István 57 éves, Tóth Irén 55 éves, Trombitás Béla 6 éves, Farkas Miklósné Lukács Julianna 46 éves, Márkus László 48 éves.

Halálozások: Kiss Zoltán öt napos, özv. Ékes Józsefné Sike Zsuzsanna 59 éves, Tolnai Bertalané Ujhelyi Gizella 47 éves, Rajkóvits Miklósné Heltelt Rozália 54 éves, Gyergyovics Imre — éves, Biró Istvánné Posán Erzsébet 57 éves, vitéz Pásztor Lajosné Kautzil Terézia 56 éves, Krén

SPORT

Nagyszabású esemény volt a Szent László emlékverseny

A legtöbb pontot a MAC nyerte

A NAC és az NSE atlétáinak közös rendezésében zajlott le vasárnap a „Szent László” Emlékverseny. Sajnos, a közönség nem vonult fel olyan számban, amint azt a nagy esemény megérdemelte volna.

Pontban három órakor kezdették meg a nagyszabású versenyt, amelynek egyes számaiban egészen kitérő eredmények születtek. Az egyes számok végeredményét alább közöljük:

Rudagrásban első lett Kovács TFSE 360-al, 2. Tölgyessi BBTE 330 és 3. Kenderessy MAFC 320.

Rudagrásban első lett Kovács TFSE 360-al, 2. Tölgyessi BBTE 330 és 3. Kenderessy MAFC 320.

Súlydobás: 1. Némethváry BSZKRT 17.73, 2. Voki, Bajai LE 13.07, 3. Soós BBTE 12.94.

800 méteres síkfutásban: 1. Maroszi Testvériség 1.57, — Almási BLE V. 1.57, — Garai MAC 1.58.2.

Magasugrás: 1. Kapos DEAC 182, — 2. Kiss Testv. 178, — 3. Gröller PEAC 178.

100 méteren: 1. Pelsőczy MAC 11.2, — 2. Karády MAC 11.4, — 3. Krivánszky BBTE 11.5.

Távolugrás: 1. Koss I. PFSE 6.99, — 2. Vermes BBTE 6.93, — 3. Zajkai BBTE 6.69.

Diszkoszvetésben: 1. Kuliczky BBTE 46.65, — 2. Sik PEAC 40.94, — 3. Bótai MAC 40.72.

500 méteren nehezen született meg Szilágyi győzelme. Eredmények: 1. Szilágyi BBTE 15.17.8 (mellhosszal első), — 2. Kelen BBTE 15.17.8, — 3. Németh MAC 15.20.6.

400 méteres síkfutásban: 1. Bánhalmi MRTSE 50.9, — 2. Nagy TFSE 51, — 3. Eső BBTE 51.6.

Gerelydobás: Koltay TFSE 57.69, — Medgyessi MAC 55.06, — Bánk TFSE 54.81.

110 méteres gátfutás: 1. Hidas Ödön BBTE 15.5, — 2. Agócs TFSE 16.2, — 3. Céh 18.6.

4x200 méteres váltófutás: 1. MAC A-csapata 1 perc 32.5, — 2. BBTE 1 perc 32.7, — 3. MAFC A-csapata 1 perc 34.2.

Kalapácsvetésben: 1. Németh MAC 50.95, — 2. Wagner MAFC 47.28, 3. Remete Testvériség 46.65.

1500 méteres síkfutásban: Garay MAC 4.9.2, — 2. Hires UTE 4.1.4, 3. Iglói MAC 4.2.4.

25 kilométeres országúti verseny: 1. Kiss UTE 1 óra 35 p. 33.8, — 2. Fazekas PSE 1 óra 43 p. 33.2, — 3. Godány PSE 1 óra 43 p. 56.2.

Végeredményben a pontversenyben a következő csapatok kerültek az első három helyre:

1. MAC 172 ponttal, 2. TFSE 144 ponttal és 3. BBTE 128 ponttal.

Budapest válogatott—Vidék válogatott 7:1 (3:1)

Nem remélt vereséget szenvedett vasárnap délután Budapest a magyar vidéki válogatott. A vidéki válogatottnak 8 NAC játékos volt. Nem csodálkozhatunk azonban a vereségen, ha figyelembe vesszük, hogy a fáradt vidék játszott a pihent budapestiekkel.

A két válogatott felállítását a következő volt:

Budapest: Csikós — Rudas, Balogh — Horváth, Sárosi III, Nagy II — Sipos, Sárosi dr, Szusza, Zsengellér, v. Surányi.

Vidéki válogatott: Vécsey — Mészáros, Felföldi — Perényi, Juhász, Deményi — v. Suhai, Csuberda, Sárvari, Bodola, Tóth III.

Az üllői-úti sporttelepen Kékési játékező sávjára 12.000 főnyi közönség előtt indult el a játék. A budapesti együttes kiforrottabb játékot produkált és minden részében fölül állott vidéki ellenfelének. A vidéki válogatott hamar kifulladt és a második félidőben csak lézengett a pályán. Egyébként a gólokat a következőképpen rúgták: A 20 percben Zsengellér (1:0), a 25. percben Sárosi dr (2:0), a 30. percben Surányi (3:0) és a 42. percben Bodola (3:1).

Alajos 80 éves, özv. Brenner Sándorné Izsáki Julianna 75 éves, Bacica Alexej 50 éves, Buróvitzki Kuzma 53 éves, Bélteki Terézia 53 éves, Izsó Irma 1 hónapos, Zách József 79 éves, özv. Rosenbaum Antalné Héber Katalin 83 éves, özv. Stern Hermanné Schwartz Amália 75 éves, Müller Károlyné 47 éves, Groszmann —, Fülöp Albert 89 éves, özv. Schwartz Adolf-

Szünet után a gyengén játszók vidék ellen tetszés szerint éri el a budapesti csapat góljait. A 9. percben Sárosi III (4:1), 16. percben Surányi (5:1), a 29. percben Sipos (6:1) és végül a 42. percben ismét Sárosi III (7:1). Kékési jól vezette a mérkőzést.

Debrecenben sem termelt babér a váradinak

DVSC—NAC vegyes 5:1 (2:1)

Barátságos labdarúgó mérkőzés tartott Debrecenben a helyi vasutas csapat és ellenfele a NAC vegyes volt. Farkas játékező 1000 néző előtt vezette a mérkőzést, amelyen a DVSC végig jobb volt ellenfelénél. Helyenként rendkívül unalmassá vált a játék. A gólokat Szilágyi (2), Móri (2) és Zilahy, illetve Turkus lőtték.

Győzött a Nagyvárad Sportegylet asztalitenisz csapata. A nagyvárad sportegylet asztalitenisz csapata a kolozsvári Bánya csapata felett 9:5 arányú győzelmet aratott és ezzel az NB I. Mátyás csoportjának a második helyét biztosította be. A csapat győzelmét Bereczky, Schaudné 2 és Dudás hozta.

né Fener Terézia 83 éves, Tóth József 31 éves, özv. Aschner Lipókné Felsner Friderika 71 éves, Dávid Tibor 4 hónapos, Varga Pálné szül. Sári Mária 58 éves, Dr. Schwartz Endréné —, Hertelendy Géza 57 éves, Szabó Mátyásné Kovács Erzsébet 51 éves, Kriszta Józsefné Rosu Anna 55 éves, Hangrád Györgyné Braun Anna 60 éves.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladó sürgősen egy új sarok tegláz nagy telekkel, 2x1 szobás konyhas szalag, lakás elfoglalható, bármilyen üzleti célra alkalmas. Ár 45.000 P. Tatayne, Szigligeti-u. 12. 101
Paradicsomkarókat kaphat jutányos áron a Telki-u. 51. alatt. 147

Hűlőgépek

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindenemű féregkirtást 30 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 113

Varrógépjavitás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30.

Menyasszony és koszorúanyag művirág fejdíszek és kézicsokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktaron, azoktól hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

2—3 szobás SZÖLLŐLAKAST keresek. Címet az Apolló moziba, vagy 25—47. telefonon kérem leadni.

Gyümölcsíz kg-ként 5.20 P-ért, szilvaíz 3.80-ért kapható Nikoltitsnál, Gróf Teleki Pál utca 34. 190

Szalmazsákot keresünk megvételre szegénygondozottaink részére. Római Katolikus Nőszövetség, Pray György-u. 3. 191

Segédmotoros kerékpárt megvételre keresek, Arany János-u. 7. Telefon 63—06 192

Állásnyer

Nagy gyakorlattal képzetebb gyermekleányt keresünk, nyári lakásunk Félix-fürdő. Jelentkezni lehet Váradi malomban, Kocsán János-u. 21. 181

Úgyes gépiró kisasszonyt keresek azonnaira. Dr. Dobay Kálmán ügyvéd, Szaniszló-u. 4. 168

Textilszakmában jártas órákonyvölt felvező „Flóra” Kalapgyár, Anonymus-utca 1. szám. 179

Szobainas felvétetik. Premontrei rendház, Hitler-u. 16. 195

Fémesítő férfi vagy nő azonnal felvesszünk. Nikkelező üzem, Sztaroveszky-utca 8. 194

Állást keres

Házmesteri teendőket vállal idősebb asszony lányával, kis lakás ellenében. Cím: Bondárné, Huszár-u. 10. 185

Intelligens német középkorú nő vidékre gyermekekhez vagy kisebb háztartás vezetésére ajánlkozik. P. Beláné Sztaroveszky-utca 12. Nagyvárad. 184

Nyugdíjas tanár falura, pusztára, erdőszelvényre elmenne egy fiú mellé. Cím W. M. tanár, Nagyvárad, Szaniszló-u. 67. 182

Gyermekkertésznő állást keres vidékre is. Dittlich Árpád, Szent Gellért-u. 27. címen. 193

Oklatás

Gimnáziumi és polgári iskolai magántanulókat mérsékelt díjazás mellett vizsgára előkészít középiskolai tanár. Cím: a kiadóban. 192

Élvesztett

Talált könyvet igazolt tulajdonosa átvetheti a kiadóhivatalban. 185

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztőségi felelős: DR. PAÁL ÁRPÁD
A kiadóvezető: DR. VIRÁG JEREMOS

Készült a Szent László-nyomda r. t. környorgóán, Nagyvárad, Szaniszló-utca 12. sz. alatt.